

A települési, tájegységi, illetve megyei értéktárban nyilvántartott nemzeti értékek

szakterületenkénti kategóriák szerint

Agrár- és élelmiszergazdaság

Az agrárium szellemi termékei és tárgyi javai - beleértve az erdészet, halászat, vadászat és állategészségügy területét -, különösen a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, a borászat, továbbá az állat- és növényfajták;

Helyi érték megnevezése	Helyi Értéktár Bizottság döntésének száma	Megjegyzés
---		

Egészség és életmód

A tudományos és népi megelőzés és gyógyászat, természetgyógyászat szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a gyógyszerek, gyógynövények, gyógyhatású készítmények, gyógyvíz- és fürdő kultúra;

Helyi érték megnevezése	Helyi Értéktár Bizottság döntésének száma	Megjegyzés
---		

Épített környezet

A környezet tudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) része, amely elsődlegesen az egyéni és közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

Helyi érték megnevezése	Helyi Értéktár Bizottság döntésének száma	Megjegyzés
---		

Ipari és műszaki megoldások

Az ipari termelés - beleértve a kézműipart, kézművességet is - szellemi termékei és tárgyi javai, különösen az egyes technológiák, technikák, berendezés-, gép- és műszergyártás, műszaki eszközökkel végzett személy- és áruszállítás;

Helyi érték megnevezése	Helyi Értéktár Bizottság döntésének száma	Megjegyzés
Zsilip a Soroksári-Ráckevei Duna-ágon	32/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 7/2015. (II. 5.) MÉBH határozattal
Fahíd a Bakéron (üdülőterület), a tassi „Sóhajok hídja”	33/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Világháborús folyami torpedó-kilövő bázis maradványai	34/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
A Kiskunsági öntöző csatorna (Bakér) zsilipje (Szenttamás-pusztán)	55/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
Tassi többfunkciójú vízleeresztő műtárgy	4/2021. (XII.05) HÉB határozat	

Kulturális örökség

A kulturális örökség szellemi és tárgyi javai, különösen az irodalom, a tudomány, a népművészet és népi kézművesség, néprajz, filmművészet, iparművészet, képzőművészet, táncművészet és zeneművészet; továbbá a védett ingatlan értékei, különösen a nemzeti vagyon körébe tartozó, kiemelkedő értékű műemlékek és régészeti lelőhelyek, nemzeti és történelmi emlékhelyek, világörökségi helyszínek;

Helyi érték megnevezése	Helyi Értéktár Bizottság döntésének száma	Megjegyzés
A tassi református egyházközség temploma (1888) és kertje	1/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 47/2014. (VI. 26.) MÉBH határozattal
Református templom eredeti óraszerkezete	2/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve 55/2014. (VI. 26.) határozattal elutasítva
Református templomban az Úrasztala (1742, márvány)	3/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve 55/2014. (VI. 26.) határozattal elutasítva
Református templom orgonája (1888)	4/2014. (I. 31.) HÉB határozat	

Református templom bronz nagyharangja (1888)	5/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Az I. és a II. világháború tassi áldozatainak emlékműve a református templom kertjében	6/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve 55/2014. (VI. 26.) határozattal elutasítva
Magyar szabadságharcok emlékműve a református templom kertjében	7/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve 55/2014. (VI. 26.) határozattal elutasítva
Az 1942-es országzászló talapzatának megmaradt részei	8/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Az 1942-es országzászló	9/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékműve	10/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve 55/2014. (VI. 26.) határozattal elutasítva
Római katolikus templom (1823)	11/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 46/2014. (VI. 26.) MÉBH határozattal
Római katolikus templom oltárképe	12/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve 55/2014. (VI. 26.) határozattal elutasítva
A pusztaszentgyörgyi és tetétleni Darányi-család kastélya	13/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 49/2014. (VI. 26.) MÉBH határozattal
Szerbith kúria	14/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 50/2014. (VI. 26.) MÉBH határozattal
bernátfalvi Bernáth (Szalay) kúria	15/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
A tassi és egecsei Végh-család kúriája	16/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
mezőmadarasi Madarassy (Soltész) kúria	17/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Földváry család kriptája a református temetőben	18/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
A Nemzeti Sírkert részét képező Darányi sírkert	19/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 48/2014. (VI. 26.)

		MÉBH határozattal
Az első világháborús hősi halottak sírhelyei a református- és a katolikus temetőben	20/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
A református temető kegyeleti parkja	21/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
A boronkai Boronkay-család kriptája	22/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Ökumenikus emlékező hely (harangláb és kopjafák) a református temetőben	23/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Galy Ignác 1848-as honvéd-husár sírköve a katolikus temetőben	24/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Vörös István (1919-es kommün áldozata) sírköve a katolikus temetőben	25/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Feszület a katolikus temetőben	26/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Zsidó temető	27/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 93/2015. (V. 27.) MÉBH határozattal
Dr. Szelecsényi Zsigmond ártézi kút (1913)	28/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 52/2014. (VI. 26.) MÉBH határozattal
Bakérsor és Tass ősi „településmagja”	29/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
bernáthfalvi Földváry kúria	36/2014. (II. 21.) HÉB határozat	
A „Szigetfői Órfa” c. szobor a Csepel-sziget déli végpontján	37/2014. (II. 21.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 53/2014. (VI. 26.) MÉBH határozattal
Veszprémvölgyi apáca kolostor alapítólevele, mely Tass jelenlegi közig. területén volt településre (Zamtou-Szántó, ma Szentgyörgypusztá) tesz említést (1002)	38/2014. (II. 21.) HÉB határozat	
A Tihanyi apátság birtokainak összeírása, Szent László féle oklevél átirata, melyben először fordul elő Tass (TAS) neve. (1093, átirat 1399)	39/2014. (II. 21.) HÉB határozat	
Bálint Sándor magányújteményéből az általa összegyűjtött iskoláztatással, oktatással, iskola történettel kapcsolatos anyag	41/2014. (III. 28.) HÉB határozat	

Neszményi György magángyűjteményében fellelhető egyes helytörténeti jelentőségű iratok: - Báthori Gábor püspökké avatása (1815) - Horváth Lajos: Soproni emlékek (A volt Tassi Daloskör soproni útjának verses, balladaszerű megörökítése 1922-ből) - Sárközy Kálmán: Tass község monográfiája (1922)	42/2014. (III. 28.) HÉB határozat	

- Emlékbeszéd a tassi református új templom és torony gomb és kakas feltétele alkalmából (1887)		
a Millenniumi emlékpark (és különösen a benne található millenniumi emlékkő, a Trianon emlékmű és a kettős kereszt emlékmű)	43/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
Jelenlegi országzászló felépítmény a rudazattal	44/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
A Millenniumi zászló (2000)	45/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
Darányi Ignác mellszobra (alk.: Horváth Attila) /magántulajdon/	46/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
Hóman Bálint mellszobra (alk.: Horváth Attila) /magántulajdon/	47/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
A Magyar zarándokút teljes tassi szakasza (különös tekintettel a Zarándok kapura, illetve a kápolnára)	48/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
A Kunszentmiklósról vivő út melletti feszület (újra felállítva: 1991)	49/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
Alsószenttamás-pusztán lévő (kéttornyú) katolikus templom	50/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
Pusztaszentgyörgyi és tetétleni Darányi Ignác szellemi hagyatéka	51/2014. (III. 28.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 54/2014. (VI. 26.) MÉBH határozattal
A református templomban a volt tassi lelkészek emlékére állított emléktáblák	52/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
A katolikus templomban a volt katolikus papok emlékére felállított emléktábla	53/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
Az orvosi rendelőben a tassi orvosok nevét megörökítő emléktábla	54/2014. (III. 28.) HÉB határozat	
Ransonnet-Villez Eliza (gróf Nemes Nándorné) festői munkássága	56/2014. (III. 28.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 39/2017. (VI. 20.) MÉBH határozattal
A Bajza-család kúriája	1/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
Tas fejedelem szobra (alk.: Horváth Attila)	2/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
A református parókia udvarán lévő ún. „Múzeum” épület	3/2015. (III. 31.) HÉB határozat	

A Református Egyházközség Presbitériumának jegyzőkönyvei (1820-tól)	4/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
A Református Egyházközség felekezeti anyakönyvei (születési-, házassági- és halotti is) (1754-től)	5/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
A Református Egyházközség Historia Domus-a (1804-től)	6/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
A Katolikus felekezeti anyakönyvek (születési-, házassági- és halotti is) (1911-től)	7/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
Tass község állami anyakönyvei (születési-, házassági- és halotti is) (1895-től)	8/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
Uradalmi kőhíd a Templom-háton (	9/2015. (III. 31.) HÉB határozat	

A jelenlegi Napsugár presszó épülete (eredetileg Kohn Móric-féle üzlet, majd Hangya szövetkezeti bolt és „Úri kaszinó”)	10/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
Az ún. „Kis iskola” épülete	11/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
Az ún. „Nagy iskola” épülete	12/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
bernátfalvi Földváry Gábor (1787-1854) munkássága és szellemi hagyatéka	13/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
dr. Hóman Bálint (1885-1951) történészi életműve	14/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
Kemény (Kohn) Simon (1882-1945) életműve	15/2015. (III. 31.) HÉB határozat	
"Négy évszak" című alkotás, a tassi fafaragók (Langó Gábor, Katus Viktor, Nagy István, és Pesti István) műve	1/2019. (X. 1.) HÉB határozat	
"Pisztráng Ötös" című kompozíció (alkotó Nagy András)	2/2019. (X.1.) HÉB határozat	
Bálint Sándor és Bálint Sándorné "Tablók könyve" című iskolatörténeti kiadványa	1/2021 (XII. 05.) HÉB határozat	
Horváth Attila /a művésztanár munkásságát bemutató könyv/	2/2021 (XII. 05.) HÉB határozat	
Trianoni szabadtéri kiállítás a Milleniumi emlékparkban	3/2021 (XII. 05.) HÉB határozat	
Ravatalozó (tervező Czégány Sándor)	1/2022 (XII. 15.) HÉB határozat	
Berg-kastély	2/2022 (XII. 15.) HÉB határozat	
Horthy-dombormű a Milleniumi emlékparkban	3/2022 (XII. 15.) HÉB határozat	
Tóth Péter Lóránt előadóművész, versvándor életműve	4/2022 (XII. 15.) HÉB határozat	
Szent Korona emlékmű a Milleniumi emlékparkban	1/2023 (XII. 14.) HÉB határozat	Megyei értéktárba javasolva
Horváth Lajos jegyzői és írói munkássága	2/2023 (XII. 14.) HÉB határozat	
Horváth Attila képzőművész-tanár munkássága	3/2023 (XII. 14.) HÉB határozat	
Farkas Margit tanárnő költői munkássága	4/2023 (XII. 14.) HÉB határozat	

Sport

A fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgáló, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, különösen a sportolói életművek és csúcsteljesítmények;

Helyi érték megnevezése	Helyi Értéktár Bizottság döntésének száma	Megjegyzés
---		

Természeti környezet

Az ember természetes környezetének tárgyi javai, különösen a fizikai és biológiai képződmények vagy képződménycsoportok, geológiai és geomorfológiai képződmények, természeti tájak, természeti területek, életközösségek és ökológiai rendszerek; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

Helyi érték megnevezése	Helyi Értéktár Bizottság döntésének száma	Megjegyzés
A Bakér tassi (belterületi) szakasza	30/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
Osztó- vagy Rózsa-sziget	31/2014. (I. 31.) HÉB határozat	MÉB-nak felterjesztve Megyei Értéktárba felvéve 51/2014. (VI. 26.) MÉBH határozattal
A Csepel-sziget déli végén, Tass közigazgatási területéhez tartozó erdő (Hókony)	35/2014. (I. 31.) HÉB határozat	
A tassi Natura 2000-es területek	40/2014. (II. 21.) HÉB határozat	

Turizmus és vendéglátás

A turizmus és a vendéglátás szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a turisztikai attrakciók, szolgáltatások, a vendéglátó-ipari termékek, valamint a vendéglátás körébe tartozó étel- és italkészítési eljárások.

Helyi érték megnevezése	Helyi Értéktár Bizottság döntésének száma	Megjegyzés
---		